

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” împotriva Comisiei Electorale Centrală, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European” privind contestarea actului administrativ defavorabil cu caracter individual,

împotriva hotărârii din 28 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-694/25
PIGD 2-25138185-01-3ra-28092025)*

Recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia primei instanțe nu constituie un temei de casare a ei.

Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, A. Cașcaval, L. Bagrin

28 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 septembrie 2025, ora 16:29, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a depus acțiune în contencios administrativ (contestație în materie electorală) împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European”, solicitând:

- admiterea cererii de chemare în judecată;
- anularea, ca fiind ilegală, a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale din 26 septembrie 2025 prin care a fost dispusă anularea înregistrării concurentului electoral și a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025 a fost dispus:

1. Se admite parțial sesizarea nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025 a Partidului Politic Partidul Social Democrat European.
2. Se ia act de sesizările Inspectoratului de Poliție Orhei, Inspectoratului de Poliție Bălți, Direcției de Poliție a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Inspectoratului național de investigații, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate.
3. Se anulează înregistrarea concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” și în vederea examinării aplicabilității art. 3 și 4.

Se expediază prezenta hotărâre și copia dosarului administrativ Ministerului Justiției și se sesizează Ministerul Justiției în vederea examinării aplicabilității art. 3 și 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

3. Reclamantul a menționat că la caz, actul administrativ contestat, produce efecte juridice directe, iminente și imediate asupra Partidului Politic „MOLDOVA MARE” și asupra celor 56 de candidați din listă. Statutul de victimă prin prisma art. 17 din Codul administrativ, este consacrat în jurisprudența CtEDO, care în

contextul cauzei Partidul Politic „Patria” și Alții c. Moldovei, cererea nr. 5113/15, constituie izvor de drept și este obligatorie pentru judecătorii interni, din statele părți la Convenție.

4. În susținerea acțiunii reclamantului a evidențiat următoarele:

1) Temeiuri de nulitate pe fond:

- legislația electorală nu prevede posibilitatea anulării înregistrării;
- la baza probatoriului, stau documente falsificate;
- circumstanțele descrise, se referă la scrutinul prezidențial, care deja a fost validat de către Curtea Constituțională;
- împiedicarea de a participa în alegeri a persoanelor supuse sancțiunilor internaționale este contrară jurisprudenței Curții Constituționale și jurisprudenței CtEDO;
- Comisia Electorală Centrală și-a arogat atribuții jurisdicționale;
- Comisia Electorală Centrală a aplicat o sancțiune neprevăzută de lege pentru o pretinsă asociere;
- Hotărârea contestată are un caracter contradictoriu;
- Comisia Electorală Centrală a făcut uz de politici discriminatorii și duble standarde;
- Comisia Electorală Centrală a emis un act administrativ ilegal defavorabil sub un temei evident de abținere, care a compromis echitatea procedurilor;
- Excluderea arbitrară din alegeri constituie o repetare ideală a cazului Partidului Politic „PATRIA”, și alte 14 cereri c. Moldovei nr. 5113/15, unde a fost constatată violarea art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție combinat cu art. 6 dreptul la un proces echitabil, art. 14 interzicerea discriminării și art. 17 interzicerea abuzului de drept.

2) Temeiuri de nulitate de ordin procedural:

- A fost încălcat dreptul la apărare;
- Participantul la procedura administrativă a fost împiedicat tendențios să administreze probe;
- A fost încălcat termenul de prescripție.

5. Partidul reclamant a arătat că autoritatea pârâtă și-a întemeiat soluția pe următoarele dispoziții legale: art. 18, art. 26 alin. (1) lit. f), art. 27 lit. s), art. 32, art. 91 alin. (1) lit. b) și d), art. 92 alin. (1) și (2), art. 93 alin. (1), art. 94 alin. (1), art. 95 alin. (4), art. 100 alin. (1) și (3), art. 101 alin. (2) lit. b), art. 102 alin. (5) lit. a) și c) din Codul electoral nr. 325/2022, art. 10 alin. (1), art. 78 alin. (1), art. 87, art. 88 și art. 93 din Codul administrativ nr. 116/2018, precum și pe dispozițiile Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023, și ale Regulamentului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023. Totuși, se reține că temeiul legal pentru aplicarea sancțiunii anulării înregistrării lipsește, întrucât nu a fost demonstrată nicio modalitate normativă concretă care să justifice o asemenea măsură.

6. Raportând exigențele legale la circumstanțele prezentei cauze, reclamantul a relevat că în mod îndubitabil se constată că Partidul Politic „MOLDOVA MARE” nu a beneficiat de un tratament egal comparativ cu alte formațiuni politice.

7. Pe parcursul campaniei electorale, această formațiune a fost împiedicată să participe cu deplinătatea drepturilor sale, prin crearea artificială a unor obstacole de către Comisia Electorală Centrală.

8. Anularea înregistrării și excluderea arbitrară a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” din scrutin constituie o situație fără precedent, în condițiile în care Comisia Electorală Centrală și-a arogat atribuții de natură judiciară, deși un asemenea mecanism poate fi pus în aplicare exclusiv de către instanțele de judecată.

9. De asemenea, se relevă faptul că participarea unor persoane sancționate contravențional la evenimente organizate de alte partide politice ori difuzarea unor pretinse „investigații jurnalistice” nu au constituit motive pentru excluderea din competiția electorală și anularea înregistrării altor formațiuni politice.

10. Relevant este și faptul că, potrivit sentințelor pronunțate în cauzele penale referitoare la finanțarea ilicită a partidelor, martorii audiați au declarat că ar fi primit bani pentru a vota candidatul Partidului Politic „Partidul Nostru” – Renato Usatîi – și candidatul susținut de Partidul Socialiștilor din Republica Moldova – Alexandr Stoianoglo. Or, nicio declarație nu a relevat că ar fi fost oferite sume de bani pentru a vota candidatul independent Victoria Furtună, fapt stabilit prin mai multe sentințe judecătorești definitive.

11. Așadar, reclamantul subliniază existența unei aplicări a dublelor standarde. În cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, simpla invocare a unei pretinse investigații jurnalistice și a unui șir de sesizări înaintate către inspectoratele teritoriale de poliție, SIS și CNA, în lipsa unui act judecătoresc definitiv, a constituit temei pentru excluderea acestuia din cursa electorală.

12. Conduita autorității pârâte – Comisia Electorală Centrală – relevă grave abateri de la principiul bunei-credințe, manifestate prin abuz de drept, prin încălcarea deliberată a drepturilor garantate de art. 3 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin tăinuirea intenționată a informațiilor relevante care au succedat emiterii actului administrativ defavorabil cu caracter individual, prin aplicarea unor tratamente diferențiate și prin prezentarea de informații false sau incomplete.

13. În conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova, buna-credință constituie un principiu fundamental care obligă participanții la procedurile administrative și de contencios administrativ să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu onestitate, corectitudine și deschidere, fără a prejudicia drepturile celorlalți participanți la proces. Acest principiu presupune acțiuni coerente și consecvente, evitarea contrazicerii propriilor declarații sau

comportamente anterioare, pe care cealaltă parte s-a bazat în mod rezonabil. Prin urmare, participanții sunt ținuti să acționeze cu integritate și probitate în toate aspectele procedurii.

14. În speță, autoritatea pârâtă – CEC – nu a respectat exigențele principiului bunei-credințe, manifestând o favorizare vădită a altor concurenți electorali în ceea ce privește transparența și furnizarea datelor din cadrul procedurii administrative.

15. Cu titlu exemplificativ al tratamentului diferențiat, se invocă Hotărârea CEC nr. 3993, prin care, pentru acuzații similare, a fost aplicată sancțiunea „avertismentului”, în timp ce, în prezenta cauză, pentru alți subiecți ai procesului electoral, aceeași contestație a fost respinsă ca lipsită de probe.

16. Acțiunile și declarațiile CEC se dovedesc vădit contradictorii în raport cu diferiți subiecți ai procesului electoral, iar comportamentul și practicile anterioare demonstrează o atitudine duplicitară a autorității electorale, de natură să compromită însăși corectitudinea și credibilitatea procesului electoral.

17. În cauza *Mugemangango împotriva Belgiei* [MC], Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că garanțiile de imparțialitate ale unui organ decizional au menirea de a asigura că hotărârea pronunțată se bazează exclusiv pe considerente de fapt și de drept, iar nu pe considerente de natură politică.

18. Totodată, puterea discreționară a unui asemenea organ nu poate fi excesivă, ci trebuie delimitată cu suficientă precizie de dispozițiile dreptului intern. Procedura în materie de contencios electoral trebuie să garanteze adoptarea unei decizii echitabile, obiective și motivate în mod suficient, oferind reclamantilor posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere și de a prezenta argumentele pe care le consideră relevante pentru apărarea intereselor lor, fie prin intermediul unei proceduri scrise, fie, după caz, în cadrul unei ședințe publice.

19. Aplicând aceste principii la circumstanțele cauzei, Curtea a constatat că organul electoral nu a oferit garanțiile necesare de imparțialitate, iar puterea sa discreționară nu a fost suficient delimitată prin dispozițiile dreptului intern. De asemenea, garanțiile procedurale acordate reclamantului au fost insuficiente, fiind aplicate într-un mod arbitrar și discreționar.

20. Viciul fundamental al actului administrativ contestat rezidă în neglijarea cinică și ostentativă, de către Comisia Electorală Centrală, a temeiurilor legale privind abținerea și recuzarea.

21. În procedurile anterioare referitoare la Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, membrii CEC Dana Munteanu și Rita Lefter-Simașco s-au abținut de la participarea la examinarea cauzei, ceea ce a creat formațiunii o speranță legitimă că această conduită va fi aplicată coerent și în mod identic și în prezenta cauză.

22. Mai mult, la materialele dosarului administrativ este anexată decizia de intentare a procesului contravențional împotriva cetățenilor Pavel Postică, Angelica

Caraman și Tatiana Barburoș, fapt ce făcea imposibilă participarea acestora la procedura administrativă contestată. În consecință, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” are în prezenta cauză calitatea de victimă a unei proceduri viciate.

23. De altfel, la nivelul instanțelor naționale s-a conturat o practică judiciară uniformă potrivit căreia este inadmisibilă participarea, în procedura administrativă, a persoanelor aflate în litigii judiciare preexistente, întrucât aceasta conduce la vicierea echității procedurii, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

24. Relevant, în acest sens, este faptul că prin Decizia nr. 3ra-23/25, Curtea Supremă de Justiție a reținut că existența unor proceduri pendinte și paralele constituie un motiv serios de inadmisibilitate a participării persoanelor vizate la procedura administrativă.

25. În contextul cauzei Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, condus de Victoria Furtună, nu a fost respectat dreptul la un tribunal independent, imparțial și legal constituit, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, coroborat cu dispozițiile art. 14, 16 și 17 din aceeași Convenție. Aplicabilitatea art.6 din Convenție se extinde și asupra procedurilor de natură prejudiciară.

26. Considerațiile aferente acestui temei de nulitate sunt identice cu judecățile de valoare reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Tocono și Profesorii Prometeiști c. Moldovei* (2007).

27. În ceea ce privește aplicarea celui de-al doilea test, atunci când acesta este raportat la un complet de judecători, se impune stabilirea dacă, dincolo de comportamentul personal al fiecărui membru, există fapte obiective care pot genera dubii rezonabile cu privire la imparțialitate. În această privință, chiar și aparențele au o importanță semnificativă (a se vedea *Castillo Algar c. Spaniei*, hotărârea din 28 octombrie 1998, Reports 1998-VIII, p. 3116, § 45, și *Morel c. Franței*, nr. 34130/96, § 42, CEDO 2000-VI). Atunci când se examinează dacă într-o cauză există motive legitime de a suspecta lipsa de imparțialitate, punctul de vedere al celor care formulează o astfel de suspiciune este important, însă nu decisiv; decisivă este posibilitatea ca bănuiala să fie obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli și Santangelo c. Italiei*, hotărârea din 7 august 1996, Reports 1996-III, pp. 951–952, § 58, și *Wettstein c. Elveției*, nr. 33958/96, § 44, CEDO 2000-XII).

28. Mutatis mutandis, în temeiul prevederilor Codului administrativ, membrii CEC Pavel Postică, Angelica Caraman și Tatiana Barburoș aveau obligația de a informa părțile despre o posibilă incompatibilitate. Or, comportamentul acestora relevă o lipsă de imparțialitate, determinată de motive de răzbunare și de dorința de a se conforma regimului politic prin deservirea intereselor acestuia.

29. Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a reiterat că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului impune fiecărei instanțe naționale obligația de a

verifica dacă, prin componența sa, reprezintă o «instanță imparțială» în sensul Convenției (a se vedea *Remli c. Franței*, hotărârea din 23 aprilie 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-II, § 48).

30. Din interpretarea strictă a circumstanțelor cauzei, se constată că nici Victoria Furtună și nici Partidul Politic „MOLDOVA MARE” nu poartă răspunderea pentru participarea, la întâlnirile cu alegătorii, a unor persoane sancționate contravențional, care anterior au fost simpatizanți ai altor partide. În aceste condiții, exercitarea dreptului de veto de către autoritatea pârâtă, în temeiul unei pretinse investigații jurnalistice, nu rezistă testului de proporționalitate și transformă procedura administrativă într-un formalism excesiv.

31. Astfel, circumstanțele prezentei cauze denotă în mod evident o încălcare a art. 3 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, care consacră dreptul la alegeri libere, precum și a art. 14 din Convenție, care interzice discriminarea. Neadmiterea participării Partidului Politic „MOLDOVA MARE” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 este arbitrară și are la bază motive ascunse, respectiv excluderea unui concurent electoral cu un sprijin semnificativ din partea populației.

32. În opinia reclamantului, Comisia Electorală Centrală, în conjurație cu Serviciul de Informații și Securitate, a falsificat documente oficiale, menționând că, în perioada 5 iulie 2025, Victoria Furtună ar fi fost beneficiara unei curse charter pe ruta Istanbul (IST) – Dubai (DBX), organizând ulterior scurgerea acestei informații către presă. În realitate, însă, potrivit datelor provenite din resurse oficiale, în perioada indicată Victoria Furtună nu a părăsit teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, conform informațiilor furnizate de Agenția Servicii Publice, în registrul de stat al cetățenilor figurează 15 persoane cu numele „Victoria Furtună”, fapt ce confirmă caracterul eronat și lipsit de temei al pretinselor constatări.

33. Terții, cu aprobarea tacită a autorităților, au falsificat informațiile referitoare la participarea minorilor la întrunirile din municipiul Orhei. Din analiza actului de sesizare a organului de constatare rezultă că, în realitate, un membru al Partidului Politic „MOLDOVA MARE” a fost cel care a apelat la numărul 112 și a solicitat intervenția poliției, motivând că doi angajați ai poliției criminale au adus minori, pe care îi instruiău să se infiltreze printre participanții la întrunire.

34. Un alt episod de falsificare rezidă în pretinsele fotografii realizate de persoane necunoscute, în circumstanțe neclare, anexate la așa-numitele „note informative”. Acestea nu îndeplinesc nici măcar condițiile de formă și validitate prevăzute de art. 260 din Codul procedură penală, fiind de fapt extrase de pe rețelele de socializare, de la alte evenimente sociale fără legătură cu cauza.

35. Potrivit preambulului Convenției Europene a Drepturilor Omului, menținerea libertăților fundamentale se bazează în mod esențial pe «un regim

politic cu adevărat democratic». Consacrând un principiu definitoriu pentru un asemenea regim, art. 3 din Protocolul nr. 1 are o importanță capitală în arhitectura Convenției (a se vedea *Mathieu-Mohin și Clerfayt c. Belgiei*, pct. 47).

36. Un alt viciu fundamental constă în încălcarea dreptului la apărare, întrucât participanților la procedura administrativă nu li s-a oferit posibilitatea de a administra probe, iar demersul privind audierea martorilor nici măcar nu a fost supus votului. Mai mult, membrii recuzați au participat la examinarea recuzării proprii persoane, admițând astfel consumarea unui conflict real de interese.

37. Din perspectiva testului de proporționalitate, sancțiunea colectivă de interdicere a participării în alegeri a unui număr de 56 de persoane nu este însoțită de suficiente garanții menite să protejeze împotriva arbitrariului. În acest sens, la pct. 65 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 3 octombrie 2023, s-a reținut că procedura care conduce la aplicarea unei asemenea interdicții trebuie să fie însoțită de garanții suficiente pentru a asigura respectarea statului de drept și protecția împotriva arbitrariului. Totodată, Curtea a subliniat că procedura trebuie să se desfășoare în fața unei autorități independente, care să audieze persoana vizată și să adopte o decizie motivată (a se vedea § 96 din Avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 aprilie 2022).

38. De asemenea, cu titlu preliminar, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” subliniază că, potrivit pct. 1.1 lit. d) din Codul bunelor practici în materie electorală, privarea de drepturi electorale este permisă numai cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: să fie prevăzută de lege; să respecte principiul proporționalității; să se bazeze pe recunoașterea incapacității mintale sau pe o condamnare la pedeapsa privativă de libertate, prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru săvârșirea unor infracțiuni grave; suspendarea drepturilor politice sau constatarea incapacității mintale putând fi dispusă exclusiv prin hotărâre specială a instanței de judecată.

39. La pct. 71 din hotărârea menționată, Curtea Constituțională a reținut că procedura de înregistrare a candidaților se desfășoară exclusiv în baza actelor prezentate de aceștia. În funcție de respectarea cerințelor legale, autoritatea electorală fie dispune înregistrarea, fie refuză înregistrarea candidaților. Această procedură nu are un caracter contradictoriu, în sensul în care o autoritate a statului să sesizeze organul electoral cu solicitarea de a refuza înregistrarea unui candidat pentru rolul său în comiterea faptelor care au determinat declararea neconstituționalității partidului din care face parte, iar candidatul să poată contesta acest demers.

40. Curtea a observat că această carență procedurală permite organelor electorale să refuze în mod automat înregistrarea candidaților care cad sub incidența interdicției contestate, fără o apreciere individuală a rolului efectiv al

candidatului în comiterea faptelor imputate partidului. Totodată, până la adoptarea deciziei organului electoral, legea nu garantează candidatului dreptul de a fi ascultat, de a prezenta probe și de a beneficia de asistența unui avocat.

41. Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile art. 16 din Codul electoral, prin omisiunea de a institui o posibilitate de remediere, nu asigură un remediu efectiv împotriva deciziilor organelor electorale întemeiate pe acest motiv de respingere a înregistrării și nu oferă garanții suficiente pentru a proteja împotriva arbitrarului.

42. Reclamantul a evidențiat că până în prezent, această adresă a Curții Constituționale nu a fost executată.

43. Așadar, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” subliniază că autoritatea pârâtă, prin încălcarea principiului proporționalității, a recurs la o măsură vădit disproporționată față de scopul legitim urmărit, contrar dispozițiilor articolelor 38 și 54 din Constituție.

44. Raportând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului la circumstanțele prezentei cauze, se constată că împiedicarea unui număr de 56 de candidați de a participa la alegeri, motivată prin simpla participare a unor persoane sancționate contravențional la întâlniri electorale, nu este proporțională și aduce atingere dreptului „pasiv” de a fi ales.

45. De asemenea, un alt aspect al tratamentului diferențiat rezidă în faptul că, în privința concurentului electoral Blocul „Alternativa”, unde unul dintre lideri are sancțiuni aplicate de state străine, Comisia Electorală Centrală nu a considerat necesară excluderea din cursa electorală.

46. Reclamantul susține că autoritatea pârâtă – Comisia Electorală Centrală – a făcut uz, în mod arbitrar și tendențios, de o putere discreționară care nu este delimitată în mod clar. Deși, formal, o asemenea competență face obiectul controlului judiciar, aceasta nu trece testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru ipoteza unei puteri discreționare nelimitate a instanțelor judecătorești.

47. În realitate, în materia anulării înregistrării concurentului electoral, Comisia Electorală Centrală nu dispune de un drept discreționar, întrucât o asemenea măsură poate fi dispusă numai de către instanța de judecată, cu respectarea unor condiții exhaustive.

48. Codul electoral definește «blocul electoral camuflat» drept o formă neregulamentară de asociere între partidele politice și/sau concurenți electorali, prin intermediul căreia aceștia desfășoară activități electorale comune, concertate și/sau coordonate.

49. În motivarea deciziei sale, Comisia Electorală Centrală nu a indicat în concret care persoane din lista de candidați ar fi exponenți ai altor partide sau

concurenți electorali. Or, autoritatea pârâtă nu dispunea de libertatea de a alege, întrucât norma aferentă blocului electoral camuflat este de strictă interpretare și aplicare.

50. În speța ce vizează Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, autoritatea pârâtă avea obligația de a trata aspectele referitoare la participarea unor persoane sancționate contravențional la întruniri, precum și chestiunea sancțiunilor internaționale, în aceeași manieră în care a procedat față de alte formațiuni politice, precum MAN, NOI sau Blocul „Alternativa”.

51. Cu toate acestea, în cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, autoritatea pârâtă a aplicat mecanismul extrem al neadmiterii la scrutin, recurgând la o ingerință de tip *ultima ratio*, incompatibilă cu garanțiile consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

52. Speța Partidului Politic „MOLDOVA MARE” reprezintă o repetare fidelă a cauzei Partidul Politic PATRIA și alții c. Moldovei, care s-a soldat cu condamnarea statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului și cu nepromovarea evaluării externe de către judecătorii care au participat la examinarea acelei cauze.

53. Reiterând circumstanțele cauzei Partidul Politic PATRIA și alții c. Moldovei, reclamantul a indicat că în cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, situația este cu mult mai gravă, întrucât excluderea sa din cursa electorală îmbracă forma unui abuz de drept și are un caracter repetitiv.

54. În opinia reclamantului, situația prezintă o evidentă conotație politică. În susținerea acestei poziții, se invocă faptul că la data de 27 septembrie 2025, în cadrul unei întâlniri desfășurate la hotelul Radisson Blu, în fața partenerilor internaționali implicați în misiunea de observare a scrutinului, exponentul guvernării Mihai Popșoi a declarat: „Guvernarea a decis excluderea pe motive politice a concurentului electoral Partidul Politic „MOLDOVA MARE”. Or, dacă ați ști că Hitler poate ajunge la guvernare, voi nu ați cere excluderea?».

55. Relevantă în acest sens este cauza *Popovici c. Moldovei* (cererile nr. 289/04 și 41194/04), în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut: „Curtea conchide că ambele declarații sugerează, în mod clar, că dl Gurbulea îl considera pe reclamant vinovat de faptul că acesta era conducătorul unei organizații criminale. Totuși, chiar presupunând că numele Micu a fost utilizat ca denumire a organizației criminale și nu ca numele reclamantului, după cum a sugerat Guvernul, rezultatul rămâne același. O declarație potrivit căreia o organizație criminală poartă numele unei persoane constituie o acuzație implicită că purtătorul inițial al numelui este, într-un fel, implicat în activitatea acesteia. În caz contrar, organizația nu ar fi avut niciun motiv să-i poarte numele. Prin urmare, declarația dlui Gurbulea a reprezentat, în mod clar, o afirmație cu privire la vinovăția reclamantului, care, pe

de o parte, a încurajat publicul să îl considere vinovat, iar pe de altă parte, a prejudecat aprecierea faptelor de către autoritatea judiciară competentă. În consecință, a avut loc o violare a art. 6 § 2 din Convenție.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

56. Curtea de Apel Centru prin hotărârea pronunțată la data de 28 septembrie 2025, ora 15:00 a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

57. Instanța de fond a reținut că nu se contestă faptul că excluderea unui concurent electoral, prin anularea înregistrării acestuia, constituie o ingerință serioasă în dreptul de a fi ales, protejat de art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. O asemenea măsură privează partidul politic și candidații săi de posibilitatea de a participa la competiția electorală și îi lipsește pe susținătorii acelui partid de dreptul de a-și exprima opțiunea de vot. Din această perspectivă, analiza juridică trebuie să pornească de la recunoașterea gravității ingerinței.

58. Totuși, în prezenta cauză, ingerința servește scopuri legitime într-o societate democratică. Excluderea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” urmărește: (i) protejarea integrității procesului electoral, prin asigurarea desfășurării unor alegeri libere, corecte și autentice, ferite de fraudă sau mijloace ilicite; (ii) prevenirea influenței externe ilegale asupra alegerilor naționale, respectiv apărarea suveranității deciziei electoratului împotriva ingerințelor străine prin finanțări sau coordonări subterane; și (iii) combaterea corupției alegătorilor, fenomen ce distorsionează voința liber exprimată a cetățenilor și subminează încrederea publicului în procesul democratic.

59. Aceste obiective sunt nu doar legitime, ci și de o importanță esențială, fiind reflectate în legislația națională. Astfel, Codul electoral (art. 102 alin. (5)) prevede expres că utilizarea fondurilor nedeclarate, depășirea plafoanelor de cheltuieli, acceptarea finanțărilor externe și coruperea alegătorilor constituie motive pentru excluderea unui concurent electoral. Prin urmare, măsura dispusă împotriva Partidului Politic „MOLDOVA MARE” are fundament legal și urmărește scopuri legitime bine determinate, în deplină concordanță cu voința legiuitorului de a proteja procesul electoral de asemenea riscuri.

60. Pentru a aprecia dacă ingerința este „prevăzută de lege” și, prin urmare, justificată, se impune verificarea caracterului de accesibilitate și previzibilitate al normelor aplicabile, astfel încât Partidul Politic „MOLDOVA MARE” să fi putut anticipa consecințele acțiunilor sale. În speță, cadrul normativ intern relevant, expus anterior, este unul detaliat și lipsit de ambiguități în ceea ce privește comportamentele interzise.

61. Astfel, obligația utilizării exclusive a Fondului electoral și interdicția absolută a finanțării din surse externe sau nedeclarate sunt prevăzute expres de lege. De asemenea, legislația electorală instituie interdicții clare privind oferirea de bani sau bunuri alegătorilor pentru a le influența opțiunea de vot, atât prin dispoziții administrative (art. 54 din Codul electoral), cât și prin norme de drept penal. Toate aceste reguli erau publice, accesibile și cunoscute în spațiul politic. Mai mult, sancțiunea anulării înregistrării este expres menționată în art. 102 alin. (5) din Codul electoral ca posibilă consecință a încălcării respectivelor reguli.

62. Un actor politic rezonabil, beneficiind de consultanță juridică elementară, putea prevedea fără dificultate că implicarea într-o schemă de finanțare coordonată din afara țării, cu evitarea contului oficial de campanie, precum și recurgerea la practici de corupere a alegătorilor, expune partidul la riscul maxim al descalificării electorale. În plus, contextul general, inclusiv experiența precedentă a cazului «Patria» din 2014, intens mediatizat la nivel național, unde un partid a fost acuzat de finanțare externă și exclus din cursă (chiar dacă ulterior CEDO a sancționat statul pentru lipsa de probe suficiente), trebuia să sporească gradul de prudență al oricărei formațiuni politice cu privire la pericolul acceptării unor fonduri din surse externe.

63. Prin urmare, prima instanță a subliniat că în cauza de față, cerința de previzibilitate este îndeplinită: normele încălcate de partid erau clare și precise, iar consecințele – inclusiv sancțiunea excluderii din alegeri – puteau fi anticipate în mod rezonabil. Nu s-a aplicat nicio normă obscură sau neașteptată, ci dimpotrivă, interdicțiile fundamentale cunoscute oricărui concurent electoral.

64. Un element esențial al analizei proporționalității îl constituie verificarea existenței unei baze factuale solide care să justifice aplicarea unei măsuri atât de drastice. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța acestui criteriu în cauza *Patria c. Moldova*, unde a constatat că autoritățile naționale nu prezentaseră probe suficiente și relevante pentru a fundamenta excluderea partidului în anul 2014, bazându-se pe simple scrisori cu informații neconfirmate și acționând într-un moment extrem de tardiv, apropiat de ziua votului.

65. Astfel, în cauza *Patria c. Moldova*, deficiențele constatate priveau lipsa unui probatoriu coroborat și pertinent, precum și caracterul intempestiv al măsurii de descalificare.

66. În schimb, în prezenta cauză, baza factuală a măsurii este mult mai substanțială, probele administrate fiind numeroase, diverse și convergente, după cum urmează:

- *Documente financiare interne:* Au fost identificate bugete detaliate ale campaniei Partidului „MOLDOVA MARE”, care includ sume concrete și destinații pe linii de cheltuieli (de ex., strategie, producții media, promovare online, logistică, sondaje, salarii personal). Aceste documente arată explicit că respectivele cheltuieli urmau a

fi acoperite din surse externe – fapt confirmat de corespondența asociată prezentării acestor bugete către curatorii străini. Toate operațiunile organizate de organele de resort.

- *Convorbiri și mesaje interceptate cu curatorii externi:* Din același material al Serviciului prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, rezultă că există în dosar transcrieri ale discuțiilor purtate de Victoria Furtună (alias „venera472”) cu persoanele de legătură din Federația Rusă – „maximb” (Anton Tregub) și „sasha610” (Alexandr Petrov). Aceste conversații confirmă în mod nemijlocit transferurile de bani.
- *Probele privind coruperea alegătorilor:* Strategia electorală a partidului, document scris, evidențiază planuri de a oferi diverse forme de ajutor material (târguri sociale, donații) electoratului, confirmând caracterul deliberat al acestor practici. Prezența unor asemenea probe explicite și emanând chiar de la protagonist (Furtună) diferă radical de cazul Patria, unde nu exista nicio probă că partidul respectiv ar fi încercat să mituiască alegători sau să comită fraude electorale.
- *Coroborarea completă a probelor:* Toate categoriile de probe de mai sus se susțin reciproc și conturează o imagine coerentă asupra evenimentelor. Avem dovada fluxului masiv de bani din exterior, dovada cheltuirii lor planificate în campanie, dovada influenței străine directe asupra deciziilor partidului și dovada recurgerii la mijloace ilegale (mituire) pentru a obține voturi. Această multitudine de date, cifre exacte, conversații datate și acțiuni confirmate depășește cu mult orice dubiu rezonabil cu privire la săvârșirea de către partid a faptelor imputate și la caracterul sistematic al acestor fapte. Cu alte cuvinte, nu ne aflăm în situația unei simple suspiciuni sau a unor informații neconfirmate (cum era în cazul Patria), ci în fața unui dosar probatoriu solid, cu elemente directe și convergente. Prin urmare, premisa factuală a măsurii de excludere este una fermă și convingătoare, eliminând riscul de arbitrar sau eroare judiciară sub acest aspect.
- *Adecvarea măsurii.* Analizând dacă măsura aleasă este aptă să îndeplinească scopurile legitime propuse, se constată că excluderea din cursă a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” este adecvată pentru a realiza protejarea integrității alegerilor și prevenirea capturării procesului democratic. Partidul în cauză s-a dovedit a fi, în esență, un vehicul al unei influențe externe masive (financiare și operaționale) și a recurs la mijloace de fraudare a voinței populare (cumpărarea de voturi).

67. În acest sens, instanța de fond a reținut că măsurile alternative – precum aplicarea unui simplu avertisment, a unei amenzi contravenționale sau chiar blocarea contului de campanie – nu ar fi fost apte să stopeze fenomenul ilicit, având în vedere amploarea și natura acestuia. Atunci când o campanie electorală este concepută pe baza unei finanțări paralele nelegale și funcționează un mecanism de influențare ilicită a alegătorilor, intervențiile minore nu fac decât să temporizeze sau să cosmetizeze problema, fără a înlătura cauza reală.

68. În cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, doar măsura excluderii a putut asigura obiectivul de menținere a competiției electorale într-un cadru curat și echitabil, restabilind condițiile de egalitate pentru ceilalți competitori corecți și protejând publicul de continuarea acțiunilor manipulative. În plus, faptul că însăși legea (art. 102 alin. (5) din Codul electoral) prevede expres anularea înregistrării ca sancțiune pentru asemenea situații confirmă adecvarea și legalitatea măsurii aplicate.

69. Curtea de Apel Centru a reținut că, deși măsura aplicată restrânge un drept fundamental al partidului, aceasta întrunește toate garanțiile de legalitate și legitimitate: este prevăzută expres de lege (art. 102 alin. (5) din Codul electoral), urmărește scopuri publice imperative – protejarea integrității alegerilor, apărarea suveranității deciziei electorale și prevenirea corupției electorale – și se sprijină pe un probatoriu solid și convergent, nu pe simple bănuieli sau indicii sumare. Aceasta reprezintă o distincție esențială față de cauza *Patria*, unde Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că balanța a fost greșit înclinată din cauza lipsei unui probatoriu temeinic. În prezenta cauză, dimpotrivă, densitatea și consistența probelor asigură fundamentul necesar pentru justificarea ingerinței.

70. Totodată, instanța de fond a subliniat că măsura este concepută cu caracter strict temporar și contextual: ea vizează excluderea formațiunii din actualul scrutin, fără a afecta dreptul partidului de a exista în continuare și fără a interzice participarea sa la viitoare competiții electorale, în condițiile respectării legii. Cu alte cuvinte, partidul nu este dizolvat, iar ideologia sa nu este scoasă în afara legii; se dispune doar excluderea de la aceste alegeri, ca sancțiune pentru comportamentul ilicit constatat. Acest caracter limitat demonstrează că măsura, deși severă, nu anihilează definitiv opțiunea politică reprezentată de formațiune, ci sancționează proporțional conduita neconformă în contextul electoral actual.

71. Nu în ultimul rând, prima instanță a subliniat că, pentru ca o măsură extremă precum anularea înregistrării unui concurent electoral să fie legitimă, aceasta trebuie însoțită de toate garanțiile procedurale menite să prevină arbitrariul. Aceasta implică obligația autorității competente de a prezenta o motivare completă și riguroasă, care să detalieze faptele și probele ce stau la baza deciziei: identificarea exactă a sumelor și tranșelor de bani nedeclarate, a canalelor externe prin care acestea au fost furnizate, a bunurilor și avantajelor materiale oferite alegătorilor și corelarea lor cu cronologia campaniei electorale, precum și evidențierea altor elemente relevante (întâlniri, instrucțiuni externe privind listele de candidați etc.). Doar o asemenea motivare exhaustivă asigură transparența deciziei și permite părții sancționate să își exercite efectiv dreptul la apărare, prin contestarea faptelor sau a încadrării lor juridice, în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

72. În cauza *Patria*, un deficit major a fost lipsa unei motivări substanțiale și a unei dezbateri procedurale reale; prin contrast, în prezenta cauză s-a acordat o atenție deosebită remedierii acestor aspecte. Structura probelor administrate – incluzând documente financiare incriminatoare, conversații interceptate cu persoane implicate în finanțarea externă, înregistrări audio și text ale comunicațiilor, precum și elemente de cronologie – constituie un material probatoriu robust, suficient pentru o motivare solidă și detaliată a măsurii dispuse.

Partidul vizat a fost informat despre acuzațiile formulate și despre probele respective și a avut posibilitatea de a formula explicații. Hotărârea reflectă aceste constatări și raționamentul prin care s-a concluzionat că sancțiunea este inevitabilă, îndeplinind cerințele de claritate și temeinicie impuse de standardele internaționale, menite să excludă orice urmă de arbitrar.

73. În rezumat, ingerința în drepturile partidului reclamant este justificată de scopuri legitime și imperioase. Examinarea proporționalității *stricto sensu* relevă că măsura aplicată este adecvată, necesară și proporțională cu gravitatea situației: probele privind încălcările sunt multiple, convergente și consistente, iar sancțiunile mai puțin severe s-ar fi dovedit inefficiente pentru neutralizarea riscului sistemic de subminare a scrutinului. În aceste condiții, testul de proporționalitate este pe deplin satisfăcut.

74. Faptele constatate se încadrează în temeiurile exprese prevăzute de Codul electoral pentru anularea înregistrării unui concurent electoral, și anume art. 102 alin. (5) lit. a) și c). S-a demonstrat că partidul a utilizat fonduri nedeclarate într-un quantum semnificativ, depășind limita de 1% din plafonul legal (lit. a), precum și resurse financiare provenite integral din străinătate, cu încălcarea lit. c). Totodată, oferirea de bunuri și avantaje materiale alegătorilor, în scopul influențării votului, contravine art. 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral și constituie, conform art. 102 alin. (5) lit. f), un motiv distinct de anulare a înregistrării. Toate aceste încălcări au avut loc pe fondul normelor stricte privind Fondul electoral și regimul donațiilor (art. 53, art. 56–58), norme eludate în mod deliberat și sistematic. Prin urmare, din perspectiva dreptului intern, sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea sancțiunii maxime.

75. Instanța de fond a statuat că, analizată prin prisma standardelor europene (art. 3 din Protocolul nr. 1 la CEDO și jurisprudența relevantă), măsura excluderii Partidului Politic „MOLDOVA MARE” din alegeri este justificată și proporțională.

76. Spre deosebire de situația examinată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Patria c. Moldova*, unde s-a constatat o încălcare din cauza lipsei de probe și a insuficienței motivări, în prezenta cauză autoritățile dispun de probe abundente și concludente, iar decizia contestată este pe deplin motivată. Scopul urmărit – asigurarea liberei exprimări a voinței poporului prin alegeri autentice – este unul legitim și de importanță primordială, răspunzând unei nevoi sociale imperioase: prevenirea subminării procesului electoral prin practici corupte și prin influențe externe.

77. Statul s-a aflat în marja sa de apreciere atunci când a decis excluderea unui concurent electoral care a încălcat reguli esențiale menite să protejeze ordinea democratică (în consonanță cu principiile consacrate în cauza *Refah Partisi c.*

Turcia), acționând totodată pentru menținerea integrității votului (conform orientărilor desprinse din cauza *Kovach c. Ucraina*). În plus, normele aplicabile erau clare și previzibile, fiind în vigoare anterior începerii campaniei electorale, iar sancțiunea a fost aplicată în mod nediscriminatoriu, exclusiv în urma constatării încălcărilor explicite ale acestora – principiul fiind în concordanță cu jurisprudența *Lykourazos c. Grecia*.

78. Prin urmare, nu se poate reține existența vreunei disproporții sau a unui caracter arbitrar; dimpotrivă, reacția autorităților este aliniată exigențelor convenționale de protecție a procesului electoral liber.

79. Având în vedere caracterul grav, extins și repetitiv al conduitei ilegale a partidului, excluderea din cursa electorală a constituit singurul remediu eficient pentru a opri vicierea alegerilor. S-a demonstrat că măsurile mai blânde prevăzute de lege – avertismentul sau amenda – ar fi fost ineficiente, putând fi absorbite cu ușurință de către un actor susținut material aproape nelimitat din exterior. Doar măsura excluderii, ca sancțiune *ultima ratio*, a fost aptă să întrerupă de îndată fluxul financiar ilicit și să împiedice continuarea corupției alegătorilor, restabilind legalitatea și corectitudinea procesului electoral.

80. Astfel, prima instanță a constatat că, în temeiul art. 102 alin. (5) lit. a) și c) din Codul electoral, având în vedere gravitatea încălcărilor și aplicând analiza de proporționalitate impusă de art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, măsura excluderii Partidului Politic „MOLDOVA MARE” din cursa electorală este legală, necesară și proporțională cu scopul legitim de a proteja integritatea și echitatea scrutinului parlamentar.

81. În contextul celor elucidate anterior, Curtea de Apel Centru a conchis că Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025 este legală, justificată și proporțională, adoptarea acesteia fiind realizată în conformitate cu prevederile legale și cu principiile de drept internațional aplicabile.

82. Cu referire la susținerile și obiecțiile reprezentantului reclamantului, potrivit cărora membrii Comisiei Electorale Centrale nu puteau participa la adoptarea unei asemenea decizii întrucât ar fi fost vizați într-un proces contravențional inițiat la cererea reclamantului, instanța de fond a menționat că, având în vedere atribuțiile Comisiei Electorale Centrale ca organ colegial, hotărârile se adoptă în mod colectiv. Simplul fapt că trei membri ai Comisiei ar fi vizați într-o procedură contravențională inițiată de partid nu îi limitează în exercitarea atribuțiilor de vot, iar excluderea acestora ar fi de natură să blocheze activitatea întregului organ colegial.

83. În ceea ce privește obiecțiile referitoare la participarea membrilor Comisiei la examinarea propriilor cereri de recuzare, prima instanță a reiterat argumentele expuse anterior și a constatat că, în virtutea „doctrinei necesității”, atunci când un

organ colegial este chemat să soluționeze o problemă esențială pentru a evita blocarea activității sale, este admisibilă examinarea de către acesta a propriilor cereri de recuzare. În caz contrar, organul electoral ar putea invoca lipsa posibilității de a adopta o hotărâre, ceea ce ar contraveni cerințelor impuse de „testul necesității”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

84. La 28 septembrie 2025, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a depus recurs.

85. În susținerea acestuia, recurentul invocă încălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, coroborat cu art. 14 și art. 17, arătând că excluderea sa din scrutin reprezintă o ingerință arbitrară și disproporționată, lipsită de garanții procedurale efective.

86. Se susține că legislația electorală nu prevede sancțiunea anulării înregistrării unui concurent electoral, iar Comisia Electorală Centrală și-a arogat atribuții jurisdicționale, deși o asemenea măsură poate fi dispusă doar de instanța de judecată, cu respectarea unor condiții exhaustive.

87. Recurentul arată că temeiul legal lipsește, întrucât autoritatea pârâtă a enumerat norme din Codul electoral și Codul administrativ, dar nu a demonstrat aplicabilitatea vreunei modalități normative care să justifice anularea înregistrării Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

88. Este invocată încălcarea principiului egalității și a tratamentului nediscriminatoriu, exemplificând că în Hotărârea CEC nr. 3993, pentru „acuzății similare”, s-a aplicat doar sancțiunea avertismentului, iar în cazul altor partide sesizările au fost respinse ca „lipsite de probe”. În schimb, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a fost exclus din scrutin. Mai mult, în cazul Blocului „Alternativa”, unde unul dintre lideri are sancțiuni aplicate de state străine, CEC nu a aplicat măsura excluderii ca în cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

89. Recurentul invocă încălcarea principiului bunei-credințe, consacrat de Codul administrativ, arătând că CEC a acționat prin abuz de drept, a ascuns informații relevante, a furnizat date false sau incomplete și a manifestat o favorizare vădită a altor concurenți electorali.

90. Se arată că dreptul discreționar al CEC nu este delimitat de normele legale și nu trece testul previzibilității. Conceptul de „bloc electoral camuflat” este de strictă interpretare, iar CEC nu a demonstrat că vreun candidat ar fi exponent al altor partide.

91. Un alt viciu fundamental invocat este neglijarea obligației de abținere și recuzare. Membri ai CEC împotriva cărora existau proceduri contravenționale pendinte au participat la adoptarea hotărârii, deși practica judiciară a Curții

Supreme de Justiție (cauza nr. 3ra-23/25) consacră că o asemenea situație atrage inadmisibilitatea participării la procedura administrativă.

92. Se invocă încălcarea dreptului la apărare, prin împiedicarea administrării probelor, prin faptul că demersul de audiere a martorilor nu a fost supus votului și prin participarea membrilor recuzați la examinarea propriei recuzări. Aceasta a generat un conflict real de interese și un formalism excesiv.

93. Sub aspectul proporționalității, se arată că sancțiunea colectivă aplicată celor 56 de candidați ai partidului nu respectă garanțiile împotriva arbitrariului. Se invocă Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 3 octombrie 2023 și Avizul consultativ CEDO din 8 aprilie 2022, potrivit cărora privarea de drepturi electorale trebuie să fie însoțită de garanții suficiente, audiere efectivă și hotărâre judecătorească motivată. De asemenea, Codul bunelor practici în materie electorală prevede că suspendarea drepturilor politice se poate dispune doar prin hotărârea definitivă a unei instanțe.

94. Recurentul susține că probele invocate împotriva partidului sunt falsificate sau nerelevante:

- presupusul zbor charter Istanbul–Dubai atribuit Victoriei Furtună este fals, ea nefiind plecată din Republica Moldova; există 15 persoane cu același nume în registrul de stat;
- implicarea minorilor la întruniri electorale din Orhei a fost de fapt orchestrată de polițiști, aspect confirmat prin apelul la 112 al unui membru al partidului;
- fotografiile anexate la „note informative” sunt extrase de pe rețele sociale, de la alte evenimente, și nu respectă condițiile art. 260 CPP.

95. Recurentul invocă și conotația politică a măsurii, menționând declarația publică din 27 septembrie 2025 a vicepreședintelui Parlamentului, Mihai Popșoi, în fața observatorilor internaționali, că guvernarea a decis excluderea pe motive politice a Partidului Politic „MOLDOVA MARE”. Această declarație, comparată cu jurisprudența CEDO (Popovici c. Moldovei), prejudică prezumția de nevinovăție și afectează imparțialitatea autorităților.

96. Recurentul face trimitere la precedentul Partidul „Patria” și alții c. Moldovei, arătând că situația este „trasă la indigo”, iar în prezenta cauză gravitatea este și mai accentuată.

97. În plus, se invocă lipsa imparțialității membrilor CEC, raportat la testele subiectiv și obiectiv consacrate de CEDO (Piersack, Castillo Algar, Wettstein, Remli ș.a.), precum și obligația aparențelor de a inspira încredere.

98. În concluzie, recurentul reține că excluderea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” reprezintă un abuz de drept cu caracter repetitiv, o ingerință disproporționată în drepturile electorale, lipsită de fundament legal și probatoriu, adoptată cu încălcarea garanțiilor de imparțialitate, egalitate, apărare și proporționalitate.

99. Recurentul a solicitat:

- Admiterea cererii de recurs;
- Casarea integrală a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2025, pronunțată în cauza de contencios administrativ având ca obiect acțiunea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ;
- Pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună:
 - Admiterea cererii de chemare în judecată;
 - Anularea, ca fiind ilegală, a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale din 26 septembrie 2025 privind anularea înregistrării concurentului electoral și a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

POZIȚIA INTIMATEI

100. Prin referința depusă la 28 septembrie 2025, transmisă prin intermediul poștei electronice la 18:32, Comisia Electorală Centrală a susținut inadmisibilitatea recursului, iar în subsidiar netemeinicia acestuia. În motivare, CEC a invocat standardele Curții Europene a Drepturilor Omului privind protejarea integrității votului, precum și existența unei baze factologice și probatorii extinse referitoare la finanțări ilegale, coordonări și influențe externe asociate cu Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și lidera sa, Victoria Furtună.

POZIȚIA TERȚULUI

101. Prin referința depusă la 28 septembrie 2025, ora 16:49, Inspectoratul General al Poliției a solicitat declararea recursului depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

102. Art. 191 alin. (3) și (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea de apel Chișinău (Centru) soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Curtea Supremă de Justiție soluționează: cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

103. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

104. Art. 245 Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

105. Art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral:

„În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează:

Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva actelor judecătorești ale curților de apel adoptate în cadrul litigiilor electorale.”

106. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

107. Art. 176 din Codul electoral:

„Alegerile sunt declarate nule dacă în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor. Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripție respective.”

108. Art. 193 alin. (3) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

109. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

110. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul

inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.
Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

111. Referitor la termenul de exercitare a recursului, completul de judecată constată că decizia motivată a fost comunicată Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, prin poșta electronică la 28 septembrie 2025. Cererea de recurs a fost depusă la 28 septembrie 2025. În aceste condiții, atât exercitarea, cât și motivarea recursului s-au realizat în termenul legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, coroborat cu art. 100 alin. (1) din Codul electoral.

MOTIVAREA INSTANȚEI

112. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

113. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

114. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

115. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta

s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

116. Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, în susținerea recursului a indicat patru temeiuri de admisibilitate prevăzute la art. 245¹ alin. (1) lit. a), b), c) și d) din Codul administrativ.

117. Referitor la primul temei indicat, completul de judecată reține că, susținerea recurentului privind pretinsa contradicție dintre interpretarea legii aplicată în hotărârea atacată și jurisprudența uniformă a Curții Supreme de Justiție este neîntemeiată.

118. Instanța de fond a aplicat dispozițiile legale relevante într-un mod corect și conform practicii judiciare constante, fără a se abate de la liniile directoare stabilite de instanța supremă. Recurentul nu indică în mod concret vreo hotărâre a Curții Supreme de Justiție cu valoare de precedent obligatoriu (decizie irevocabilă în recurs, cu caracter de unificare) care să contrazică soluția instanței de fond în interpretarea normei de drept incidente. Simpla invocare a unei preținse neconcordanțe jurisprudențiale, fără a demonstra existența unei jurisprudențe uniforme și relevante a instanței supreme, nu poate justifica admisibilitatea recursului în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

119. Or, Hotărârea Curții de Apel Centru nu se abate de la jurisprudența uniformă a CSJ, ci dimpotrivă, o urmează. Jurisprudența constantă a CSJ prevede că **instanța de contencios administrativ nu poate substitui organul electoral în aprecierea faptelor și aplicarea normelor electorale**, ci verifică doar legalitatea actului atacat. În prezenta cauză, instanța de fond a constatat că **CEC a acționat în limitele competențelor sale, conform Codului electoral**, analizând probele administrate și aplicând sancțiunea corespunzătoare. Prin urmare, interpretarea legii este conformă practicii judiciare și nu se poate susține existența unei contradicții.

120. Mai mult, pentru a fi admisibil în baza acestui temei, recursul trebuie să demonstreze nu doar existența unei interpretări diferite, ci și caracterul „uniform” și consolidat al practicii Curții Supreme de Justiție, ceea ce nu se probează în prezenta cauză. Or, în lipsa unui conflict veritabil între hotărârea atacată și o jurisprudență stabilă a instanței de recurs, susținerea referitoare la pretinsa contrarietate devine pur formală și lipsește de fundament.

121. Referitor la al doilea temei invocat, Completul de judecată statuează că articolul 245¹ alin. (1) lit. b) din Codul administrativ se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de a-și extinde, uniformiza sau schimba jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței Curții Supreme cu

privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme de Justiție cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recursul depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

122. În situația din speță completul de judecată statuează că nu există elemente noi de natură să justifice schimbarea jurisprudenței. Situațiile invocate de recurent (prezumptive „duble standarde”, aplicarea altor sancțiuni în cauze similare) reprezintă aspecte factuale, nu chestiuni de principiu de drept. În plus, CSJ a consolidat deja practica prin multiple hotărâri în materie electorală, unde a reținut că **autoritățile electorale au o marjă de apreciere în constatarea încălcărilor și aplicarea sancțiunilor proporționale**, iar instanța verifică doar legalitatea formală. Așadar, recursul nu are rol de consolidare, ci de contestare factologică, inadmisibilă pe calea recursului.

123. Referitor la al treilea temei menționat în recurs, instanța reține că actul contestat privește **strict Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și candidații săi**, nu terți din afara procesului. Toți subiecții vizati (partidul și candidații incluși pe listă) au fost reprezentați în fața instanței de fond prin formațiunea politică. Nu există nicio persoană străină de proces ale cărei drepturi să fie afectate. Jurisprudența stabilește că **în materie electorală, subiectul principal al contestării este formațiunea politică, nu fiecare candidat individual**, deci nu se poate reține că hotărârea s-ar fi pronunțat ultra petita sau în lipsa părților direct interesate.

124. Referitor la al patrulea temei invocat, completul de judecată relevă că noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr.246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitrarietatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

125. Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșeală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci

doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

126. Completul de judecată statuează că Curtea de Apel Centru a examinat toate probele administrate, inclusiv documentele oficiale și sesizările organelor competente (SIS, CNA, Inspectoratul de Poliție). Aprecierea instanței nu este arbitrară, ci fundamentată pe un ansamblu probatoriu concret și pertinent. Pretențiile recurentului de „falsificare” sau „irelevanță” a probelor sunt simple afirmații nesustținute. Mai mult, instanța a motivat în detaliu de ce probele prezentate de CEC sunt suficiente și relevante pentru a justifica măsura anulării înregistrării. **Simplul fapt că partea nu este de acord cu aprecierea probelor nu echivalează cu o arbitraritate.**

127. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

128. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

129. Niciunul dintre temeiurile invocate nu se confirmă. Hotărârea instanței de fond respectă jurisprudența CSJ, nu deschide probleme noi de drept, privește exclusiv drepturile părților din proces și este întemeiată pe probe suficiente, evaluate în mod rezonabil.

130. Criticile recurentului, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunuia dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

131. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

132. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

133. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul

arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

134. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

135. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

136. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

137. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

138. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței

CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

139. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă